

ABRvS van 6 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1384, zaaknr. 201310403/1/A4

<http://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2014:1384>

Trefw.: beroepschrift, gronden van het beroep, verzuimherstel, digitale indiening van de stukken, tijdstip van ontvangst van een elektronisch bericht door de bestuursrechter, bereiken van zijn systeem voor gegevensverwerking, ontvangstbevestiging, geen verschoonbare termijnoverschrijding

Art.: 6:5, lid 1, sub d, 6:6, 8:40, lid 1, 2:17, lid 2, Awb

Samenvatting

Appellant heeft per brief beroep ingesteld tegen een verleende vergunning, in het verlengde waarvan hij tot 17 mei 2013 de gelegenheid kreeg om dit pro forma beroepschrift aan te vullen met de gronden van beroep. Uit door hem overgelegde stukken blijkt, dat hij op 18 mei 2013 om 00:01 en 00:35 uur digitaal stukken heeft ingediend bij de rechtbank. De beroepsgronden met bijlagen heeft hij tevens bij brief van 21 mei 2013 (ontvangen op 22 mei 2013) verstuurd. Naar hij in deze brief vermeldde was hiervan de reden, dat na de ontvangstbevestiging van de digitaal ingediende stukken bleek, dat de bijlagen niet goed leesbaar waren of te omvangrijk om digitaal te worden aangeboden, zodat hij alle stukken opnieuw op papier heeft toegestuurd.

In hoger beroep oordeelt de Afdeling als volgt.

Volgens artikel 8:40a, eerste lid, jo. artikel 2:17, tweede lid, van de Awb geldt als tijdstip waarop een bericht elektronisch door de bestuursrechter is ontvangen, het tijdstip waarop het bericht zijn systeem voor gegevensverwerking heeft bereikt. Uit de door appellant overgelegde stukken vormt dat de door hem bij de rechtbank ingediende stukken door de rechtbank zijn ontvangen op of na 18 mei 2013 en derhalve buiten de door de rechtbank gestelde termijn voor het indienen van de beroepsgronden. Anders dan appellant in zijn hoger beroepschrift betoogt, volgt uit de door hem overgelegde ontvangstbevestigingen van de rechtbank niet dat de server van de rechtbank haperingen vertoonde. Derhalve bestaat, zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, geen aanleiding de termijnoverschrijding verschoonbaar te achten. Het feit dat de rechtbank appellant niet heeft gewezen op de mogelijkheid de stukken per aangetekende post aan te leveren, leidt niet tot een ander oordeel. De keuze voor het elektronisch indienen van de beroepsgronden komt voor rekening van appellant. Het feit dat appellant, zoals hij ter zitting heeft gesteld, om 21.30 uur op de laatste dag van de termijn is begonnen met de elektronische verzending van de stukken, dat hij problemen had met het indienen van de stukken vanwege een verkeerd referentienummer en het feit dat op dat tijdstip geen contact met de griffie van de rechtbank mogelijk was, komt eveneens voor zijn risico.

Noot

1. Dat het niet slim is om in geval van een pro forma beroep anderhalf uur voor de afloop van de toegekende hersteltermijn te beginnen met de verzending van beroepsgronden en bijlagen naar de rechtbank, illustreert deze uitspraak. Ook dat het elektronisch verkeer met de bestuursrechter meer haken en ogen kent dan de nadruk op dienstverlening, gebruiksgemak en lastenverlichting van deze vorm van elektronische communicatie doen vermoeden. Maar om vanwege een tijdsoverschrijding van één minuut afgestraft te worden met niet-ontvankelijkheid is hard te noemen. Dat in de voorliggende uitspraak gepoogd wordt de Afdeling verschoonbaarheid van de termijnoverschrijding te doen accepteren, is dan ook begrijpelijk.

2. De feiten waren als volgt. De hersteltermijn liep af op 17 mei 2013, 24.00 uur. Uit bij de Afdeling overgelegde stukken bleek dat appellant op 18 mei 2013 om 00:01 en 00:35 digitaal stukken bij de rechtbank heeft ingediend. Enkele dagen later heeft hij deze stukken per post verstuurd met als verklaring dat na de ontvangst van de digitaal ingediende stukken bleek dat de bijlagen niet goed leesbaar waren of te omvangrijk om digitaal te worden aangeboden. Naar uit deze uitspraak blijkt heeft appellant meerdere ontvangstbevestigingen ontvangen. Hieruit kan

worden afgeleid dat betrokkene meerdere, mislukte pogingen tot digitale verzending heeft gedaan, ook vóór de genoemde deadline. Zijn verklaring gaat in dezelfde richting.

3. Het toetsingskader van de Afdeling is artikel 8:40a jo. artikel 2:17, tweede lid, Awb. Eerstgenoemd artikel bepaalt dat afdeling 2.3 Awb, de regeling van het elektronisch bestuurlijk verkeer, van overeenkomstige toepassing is op het verkeer met de bestuursrechter. Aan de nadere regelingsbevoegdheid bij of krachtens Amvb in het tweede lid van dit artikel is in het Besluit elektronisch verkeer met de bestuursrechter (Stb. 2010, 278) slechts zeer beperkt uitvoering gegeven. Met betrekking tot het instellen van beroep, het aanwenden van andere rechtsmiddelen (verzoek om een voorlopige voorziening) en het indienen van andere stukken door partijen, zijn hierin twee hoofdregels vastgelegd. De eerste heeft betrekking op het verplicht gebruik van een door de rechtspraak ontwikkeld en beschikbaar gesteld webformulier, de tweede op de te gebruiken elektronische handtekening (DigiD). Zie artikel 2:16 Awb. Het webformulier dient een dubbel doel. Naast het waarborgen van voldoende betrouwbaarheid en vertrouwelijkheid van het elektronisch verkeer is dit de beheersbaarheid van het administratief proces. Met het oog op dit laatste element beperkt het webformulier, volgens de toelichting, de omvang van de bijlagen tot maximaal 10 bijlagen van ten hoogste 10 pagina's elk. Vgl. artikel 2:15, eerste lid, tweede volzin, en tweede lid, Awb.

Uit de feitenweergave wordt niet duidelijk of de digitale verzending van beroepsgronden en bijlagen rechtstreeks naar een eigen e-mailadres van de rechtbank heeft plaatsgevonden, dan wel via het Digitale Loket Rechtspraak (DLR). Dat Loket was ten tijde van het instellen van beroep bij de rechtbank reeds in gebruik. De genoemde weigering van de server van de rechtbank (o.w. 1) wijst eveneens in deze richting. Vandaar mijn aanname in deze noot, dat de betreffende elektronische verzending via deze centrale rechtspraakvoorziening heeft plaatsgevonden.

4. De ex artikel 8:40a op het elektronisch verkeer met van overeenkomstige toepassing zijnde tijdsbepaling van ontvangst in artikel 2:17, tweede lid, luidt als volgt: “Als tijdstip waarop een bericht door een bestuursorgaan elektronisch is ontvangen, geldt het tijdstip waarop het bericht zijn systeem voor gegevensverwerking heeft bereikt.” Bij vergelijking van het eerste en het tweede lid van artikel 2:17 blijkt, dat de tijdsbepaling inzake het tijdstip van verzending in het eerste lid, een bijzondere voorziening kent met betrekking tot de situatie dat het verzendende bestuursorgaan en de geadresseerde “gebruik maken van hetzelfde systeem voor gegevensverwerking”. In die situatie is het tijdstip van verzending het tijdstip waarop “het bericht toegankelijk wordt voor de geadresseerde”.

Bij het elektronisch verkeer met de bestuursrechter via het Digitale Loket Rechtspraak is echter eveneens sprake van gebruikmaking van hetzelfde systeem van gegevensverwerking. Nu deze mogelijkheid niet in artikel 2:17, tweede lid, is verdisconteerd, moet op dit punt een extra interpretatieslag gemaakt worden. Immers moet worden aangegeven wat de criteria zijn om vast te stellen wat het tijdstip is waarop het bericht het systeem van gegevensverwerking van DLR heeft bereikt, nu een belangrijk deel van de verzendactiviteiten van de afzender zich binnen ditzelfde systeem afspelen. Zie in dit verband ook de definitie van het begrip gegevensverwerking in de MvT bij het wetsvoorstel van de Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter: “Onder een systeem van gegevensverwerking wordt verstaan: een systeem voor het genereren, verzenden, ontvangen, opslaan en/of op andere wijze verwerken van gegevens” (Kamerstukken II 2008/09, 31867, nr. 3, p. 14).

5. In het wetgevingsproces van de Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter is meermalen de verwachting uitgesproken dat de gerechten in hun procesregelingen terzake nadere regelingen zouden treffen. Uit de voor de ABRvS, de CRvB en het CBB geldende Procesregeling bestuursrechterlijke colleges 2014, Stcrt. 2013, nr. 36139, en de Procesregeling vreemdelingenzaken 2014 van de ABRvS, Stcrt. 2013, nr. 36140, blijkt dat dit niet gebeurd is. Een uitzondering is de voor de rechtbanken geldende Procesregeling bestuursrecht 2013 (modelregeling), Stcrt. 2014, nr. 9197. Onder verwijzing naar artikel 8:40a Awb is hierin in artikel 2a een nadere voorziening getroffen met betrekking tot het Digitale Loket: “De rechtbank neemt

een elektronisch ingediend beroep-of verzoekschrift uitsluitend in behandeling indien het is ingediend via een van de webapplicaties van de rechtbank (<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>). Hetzelfde geldt voor nader ingediende elektronische stukken. Deze bepaling heeft geen betrekking op faxverkeer.”

6. Uit het voorgaande blijkt, dat wat het elektronisch verkeer met de bestuursrechter betreft er zeer weinig, mijns inziens uit een oogpunt van rechtszekerheid te weinig, geregeld is. Wat wel geregeld is behoeft vanwege de compacte structuur ervan en het gebruik van algemene aanduidingen (techniek-onafhankelijk) en open normen vrijwel steeds nadere interpretatie. Zoals hiervoor met betrekking tot artikel 2:17, tweede lid, van de Awb gesignaleerd, zijn de ontwikkelingen inmiddels verder dan waarvan de wetgever uit ging (Een-loket voorzieningen). Soms krijgt de tekst van een bepaling door de ICT-ontwikkeling een veel ruimere strekking dan door de wetgever voorzien en beoogd, zoals in het geval van artikel 2:17, eerste lid met betrekking tot de gebruikmaking van hetzelfde systeem voor gegevensverwerking. Zie met betrekking tot de “mijn-domeinen”, i.c. “Mijn DUO”, de uitspraak van de CRvB van 6 augustus 2013, JB 2013/193 m.nt. dzz. een uitspraak die ik om de aangegeven redenen zeer betreurt.

7. De twee belangrijkste problemen van het elektronisch bestuursprocesrecht zijn: (a) de volledige verschuiving van de communicatierisico's naar de justitiabele, met inbegrip van de risico's van de (al dan niet “verplichte”) inschakeling van een gemachtigde, in samenhang met (b) de verzwakking van diens (rechts-) en bewijspositie. Dat geldt nog eens extra indien de communicatie verloopt via “hetzelfde systeem van gegevensverwerking”, onder beheer/zeggenschap van een bestuursorgaan of de gerechten. Niet alleen waar het gaat om de vastlegging van het tijdstip van ontvangst, zoals in de voorliggende casus, maar ook voor het tijdverlies door eventuele interne storingen en niet-beschikbaarheid in verband met onderhoud e.d. Er is dan immers geen onafhankelijke intermediair meer, zoals ISP's, die verkeersgegevens vastleggen.

Een complicerende factor is dat elektronisch verkeer een koppeling van meerdere werkprocessen impliceert. In de voorliggende casus zijn drie werkprocessen te onderscheiden. Allereerst bij de appelland zelf: de (voor)invulling van het webformulier, het eventueel scannen in een bepaald formaat van niet digitaal beschikbare bijlagen en het inloggen bij het Digitale Loket met DigiD. Vervolgens het geautomatiseerde verwerkingsproces van beroepschrift en/of stukken en bijlagen achter het Digitale Loket. En als derde het zelfstandige authenticatieproces van DigiD, de elektronische handtekening (artikel 6:5, eerste lid) door Logius, de uitvoeringsorganisatie (agentschap) van het ministerie van BZK. Of de (gekoppelde) werkprocessen van het Digitale Loket en Logius goed en zonder vertragingen verlopen is voor de afzender min of meer een “black box”. Hij is derhalve geheel afhankelijk van ontvangstmeldingen of mededelingen van weigering van de ontvanger. De verplichting tot melding van een weigering van een bericht op grond van artikel 2:15, tweede lid (onevenredige belasting) kan worden afgeleid uit artikel 2:15, vierde lid, Awb. Zie ook Kamerstukken II 2008/09, 31867, nr. 3, p. 11. Awb noch Besluit kent voor de gerechten (het Digitale Loket Rechtspraak) echter een verplichting tot een ontvangstbevestiging van ontvangen processtukken, naar analogie met artikel 4:3a Awb. Of en hoe dat gebeurt is mij niet duidelijk geworden.

8. Ook wat het elektronisch bestuursprocesrecht betreft zien we de ontwikkeling, waarbij regelgeving de facto is/wordt vervangen door voorlichting op de website. Het (rechts)karakter is niet steeds even duidelijk. Of hieraan aanspraken ontleend kunnen worden hangt af van een nader oordeel van de bestuursrechter op basis van het vertrouwensbeginsel.

9. Op de website van het Digitale Loket Rechtspraak blijkt dat de volgende voorzieningen zijn getroffen. Het (ingevulde) webformulier kan op de eigen pc worden opgeslagen, ook tijdens het invulproces, en daarna geopend. De verzending van het ingevulde webformulier c.a. kan op twee manieren plaatsvinden. Het kan worden uitgeprint en vervolgens per post verzonden. Maar de bedoeling is natuurlijk dat het webformulier digitaal wordt verzonden.

De volgende tekst op deze website is relevant: “Documenten en bijlagen die digitaal zijn verzonden zijn gewaarmerkt door de rechtspraak en voorzien van een datumstempel. Na beëindiging van de sessie of sluiten van het laatste scherm zijn deze documenten niet meer toegankelijk. Het is daarom belangrijk het digitale document en eventuele bijlagen op te slaan op uw eigen computer. Daarmee kunt u aantonen dat u de documenten heeft verzonden.”

Dit datumstempel is essentieel met betrekking tot de vaststelling van het tijdstip van ontvangst. Voor zover ik heb kunnen nagaan, het webformulier is niet publiek toegankelijk, bevat de website geen informatie met betrekking tot een ontvangstbevestiging alsook het tijdstip waarop die aan de afzender wordt verstuurd. Wel zou (met enige moeite) nog uit de toelichting kunnen worden opgemaakt, dat na omzetting door het DLR van het verzonden webformulier in een PDF-bestand, dit van een tijdstempel voorziene nieuwe document door de afzender op een speciale internetpagina kan worden geopend en/of opgeslagen op de eigen computer. Dit zou echter de facto betekenen dat appellant zijn “ontvangstbevestiging” zou moeten ophalen bij het DLR. In de hiervoor opgenomen uitspraak wordt echter gesproken over van de rechtbank ontvangen e-mails, naast de digitale weigering van digitaal ingediende stukken door de server van de rechtbank. Kortom, onduidelijkheid troef. Overigens is de weergegeven suggestie in de toelichting dat de verzender door vastlegging van het te verzenden webformulier zijn bewijspositie kan vastleggen, feitelijk onjuist. Mocht hier het PDF-document bedoeld zijn, dan gaat deze bewijsvoorziening niet verder dan het ontleneren van ontvangstgegevens aan het geadresseerde DLR. Uit het voorgaande blijkt dat de toelichting op de website van het DLR nogal wat vragen oproept. Iets anders is de spanning tussen de juridisch strikt gehandhaafde termijnregelingen en de door de tekst van de toelichting opgeroepen verwachtingen.

Overigens blijkt uit de informatie op de website dat de ruimte voor het meesturen van bijlagen is aangegeven in capaciteit: maximaal 2 MB per bijlage, met een maximum van 10 bijlages. Tegelijkertijd wordt echter het maximum van 20 pagina's per bijlage genoemd. Daarbij wordt uitdrukkelijk de mogelijkheid open gehouden dat meer of omvangrijkere bijlagen per post worden nagestuurd.

10. In de hiervoor opgenomen uitspraak valt de Afdeling wat de uitleg van artikel 2:17, tweede lid, Awb voor wat betreft het verkeer met de bestuursrechter, terug op de wetsgeschiedenis van de op 1 juli 2010 in werking getreden Wet elektronisch verkeer met de bestuursrechter, in het bijzonder op een passage in de MvT, Kamerstukken II 2008/09, 31867, nr. 3, p. 13/14. Op de vraag op welk punt de risico's van verstoringen e.d. in het communicatieproces overgaan van de afzender op het gerecht (DLR) is het antwoord, dat dit is waar het functioneren van de “netwerkcomputer”, met inbegrip van de “eindserver”, een rol gaat spelen. Toegespitst op de voorliggende casus betekent dit, dat de termijnoverschrijding verschoonbaar is voor zover het beroepsschrift c.a. tijdig is verzonden, de bestuursrechter dit echter na afloop van de beroepstermijn ontvangt omdat het betreffende stuk door een storing bij de eindserver is opgehouden.

In de voorliggende casus constateert de Afdeling dat uit de overgelegde ontvangstbevestigingen van de rechtbank niet volgt dat de server van de rechtbank haperingen vertoonde. Om die reden wordt de termijnoverschrijding dan ook niet verschoonbaar geacht. Voorts benadrukt de Afdeling nog eens dat de keuze voor het elektronisch indienen van de beroepsgronden geheel voor rekening van appellant is. Dat hij problemen had met het indienen van de stukken vanwege een verkeerd referentienummer, terwijl vanwege het tijdstip geen contact met de griffie van de rechtbank mogelijk was, valt eveneens in zijn risicosfeer.

11. Deze uitspraak is dermate summier in de weergave van de feiten, dat deze meer vragen oproept dan worden beantwoord. De betreffende passage in de MvT bij het wetsvoorstel biedt nauwelijks houvast omdat deze zelf inmiddels al weer gedateerd is, immers voorbijgaat aan mogelijke verstoringen van het verzendproces bij Logius (authenticatie DigiD), nog afgezien van verwijzingen naar nog oudere toelichtingen. De hieruit overgenomen terminologie is dan ook weinig aansprekend. Bovendien wordt niet duidelijk om wat voor ontvangstbevestigingen het hier gaat. Is gebruikelijk dat deze melding maken van eventuele verstoringen van het verzendproces?

En hoever gaat die informatie dan? Zijn de verschillende pogingen tot verzending vastgelegd? een ander punt is een mogelijk tijdsverschil tussen de ontvangst van de stukken bij het Loket en de doorgeleiding naar de rechtbank Gelderland. Dit in combinatie met de vraag of de vastgestelde termijnoverschrijding van één minuut wellicht een afronding kent. Wat bovendien intrigeert is het probleem van het verkeerde referentienummer (procedurenummer). Het uitgangspunt van de digitale dienstverlening is een beschikbaarheid van 24/7, dat wil zeggen 7 dagen per week gedurende 24 uur per etmaal. De Afdeling past hier de eerder in de fax-jurisprudentie ontwikkelde benadering toe, waarbij termijnoverschrijding als gevolg van verzendproblemen buiten kantooruren zonder meer voor risico van de afzender werden gebracht. Bij de digitale overheid ligt dat toch een slag anders. In ieder geval had ik graag willen weten wat er nu precies met dat referentienummer aan de hand was.

12. Een en ander betekent dat deze Afdelingsuitspraak wel een zekere richting aangeeft, maar dat de nog openstaande rechtsvragen met betrekking tot het elektronisch verkeer met de bestuursrechter nog nauwelijks aan bod gekomen zijn. Dat is temeer spijtig door de lopende ontwikkeling, die toegaat naar een belangrijke mate van verplichtstelling van digitale communicatie met de bestuursrechter in 2017. De toedeling van bijzondere risico's van de elektronische communicatie met de bestuursrechter aan de justitiabele kan dan niet meer op diens keuzevrijheid worden herleid en komt daardoor in een ander licht te staan. Zo moeten die risico's, waaronder dat van vormen van cybercrime, qua omvang en toelaatbaarheid worden afgemeten aan het grondrecht op toegang tot de rechter. Worden die risico's maatschappelijk als onredelijk ervaren, dan schaadt dat tevens de legitimiteit van de rechtspraak. Bij het oordeel over de verschoonbaarheid van termijnoverschrijding staat dus meer op het spel dan maximering van de efficiency van de bedrijfsvoering van de rechtspraak.

13. Met de inwerkingtreding van de Wet aanpassing bestuursprocesrecht op 1 januari 2013 is de aanpassing van het bestuursprocesrecht nog niet afgerond. Ter uitvoering van het programma KEI ("Kwaliteit en Innovatie rechtspraak") is momenteel een drietal wetsvoorstellen in voorbereiding en reeds in internetconsultatie gegeven. Zie over de uitgangspunten van dit programma: de brief van de minister van Justitie van 11 juni 2013, Kamerstukken II 2012/13, 29279, nr. 164. In de taakverdeling met de Raad voor de Rechtspraak is de minister verantwoordelijk voor de noodzakelijke wijzigingen in het burgerlijk procesrecht, het strafprocesrecht en het bestuursprocesrecht, toegesneden op de facilitering van door de Raad te ontwikkelen procesinnovatie, de digitalisering van procedures en werkprocessen en vernieuwingen door de rechtspraak.

Wat het concept-Voorstel tot wijziging van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en de Algemene wet bestuursrecht in verband met vereenvoudiging en digitalisering van het procesrecht betreft loopt de termijn van internetconsultatie tot 20 juni 2014. Eenzelfde reactietermijn geldt voor het concept-Voorstel Vereenvoudiging van het burgerlijk procesrecht en digitalisering van procedures in burgerlijk recht in hoger beroep en in cassatie. De internetconsultatie over het Conceptwetsvoorstel digitale processtukken, dat de "digitalisering" van het strafproces regelt, is per ultimo 2013 gesloten. De teksten van deze concept-wetsvoorstellen zijn beschikbaar op de website Overheid.nl (www.internetconsultatie.nl).

14. In eerstgenoemd concept-wetsvoorstel, dat mede voorziet in een wijziging van het bestuursprocesrecht, is in een nieuw in de Awb in te voegen Afdeling 8.1.6a Digitaal verkeer met de bestuursrechter, voorzien in een nadere regeling van het elektronisch verkeer met de bestuursrechter, onder vervallen van het huidige artikel 840a Awb. Uit het beoogde artikel 8:36a, eerste lid, blijkt, dat het digitaal instellen van beroep bij de bestuursrechter de hoofdregel wordt, evenals de digitale verzending van stukken. Ingevolge het tweede lid is die verplichting van overeenkomstige toepassing op het indienen van verzoeken en het aanwenden van andere rechtsmiddelen. Naar in het derde lid is bepaald is de natuurlijke persoon die niet procedeert in het kader van een beroep of bedrijf van deze verplichting uitgezonderd, tenzij deze wordt bijgestaan of vertegenwoordigd door een beroepsmatige rechtsbijstandverlener. Voorts voorziet deze regeling in artikel 8:36b in een zelfstandige tijdsbepaling. Ingevolge het eerste lid geldt als

tijdstip van ontvangst door de bestuursrechter het tijdstip waarop het bericht het systeem voor gegevensverwerking van de rechtspraak heeft bereikt. De positie van het DLR krijgt aldus een wettelijke grondslag. In het tweede lid is een grondslag voor “Mijn Zaak” opgenomen, een bijzondere variant van de brede mijn-domein-ontwikkeling. Als tijdstip van ontvangst door betrokkenen van een in het digitale systeem van DLR geplaatst bericht geldt het tijdstip waarop hierover een digitale kennisgeving aan betrokkenen is verzonden. Wat deze notificatieplicht betreft wijkt de beoogde nieuwe regeling derhalve uitdrukkelijk af van het thans toepasselijke artikel 2:17 Awb.

Daarnaast bevat deze regeling nog voorzieningen met betrekking tot de elektronische handtekening, de bevoegdheid van de bestuursrechter om digitaal verschaft gegevens en bescheiden te weigeren wegens eisen van een goede procesorde en beeld- en geluidsopnames. Blijft nog wel het probleem van het op objectieve wijze vastleggen van aan de rechtspraak toe te rekenen verstoringen van werkprocessen. De huidige delegatiebepaling in artikel 840a wordt echter in dit voorstel gecontinueerd, zodat een nadere uitvoeringsregeling op dit punt de gewenste rechtszekerheid kan bieden.

Vooruitlopend op de indiening en besluitvorming over dit wetsvoorstel kan deze concept-regeling reeds thans als richtsnoer dienen bij de interpretatie van het huidige artikel 840a Awb.

G. Overkleeft-Verburg